

"ישיבישע בלאט" - "הדף היומי" מבחר "שאלות ותשובות" ל"עיון והעמקה" בדברי הגמרא

דף יט.

השאלות

1. **משיראו פני הבית**, ויל"ע איזה בית?
  2. **מקצתן בחוץ ומקצתן בפנים**, וקשה למה לא תליא בספק (שבת צא:) אי אגד כלי שמיא אגד או לאו שמיא אגד?
  3. **דאיכא ביכורי הגר דבעי למימר וכו' ולא מצי אמר**, וקשה למה פסק הרמב"ם ביכורים א' ד' דגר מביא וקורא?
- ביכורים מאימתי חייבים עליהם, ועי' רש"י דאיירי בזר האוכל, ועי' תוס' ד"ה ביכורים (יח:)
דהנידון גם על כהן האוכלן חוץ לעזרה, וכן הוא ברמב"ם סה"מ ל"ת קמט' ועי' פנ"י (ברש"י).
- קידשה לשעתה וקדשה לעתיד לבוא, וכש"י גרס לא קדשה, ולדבריו כתב הרמב"ן שיש לחלק בין קדושת הארץ שקדשה לעתיד לבוא, לבין קדושת העיר והמקדש שלא קידשה, ועי' ריטב"א שתימה הוא לחלק ביניהם.

ע"ב

1. **סיפא במעשר שני טהור וגברא טהור וכו'**, ויל"ע למה לא אמר בקיצור סיפא דקאכיל ליה חוץ לחומה?
2. **והיכן מוזהר על אכילה זו איני יודע**, ומבואר דקרא דלא ביערתי ממנו בטמא לא מהני לאזהרה, וקשה על הרמב"ם שהביא בספר המצוות ל"ת קנ' אזהרה לאכול מע"ש בטומאה מקרא דלא בערתי?
3. **מנין למעשר שני שנטמא שפודין אותו וכו'**, ויל"ע אי זהו לימוד פרטי לפסול טומאה, או שזה לימוד לכל פסול אחר שיארע בו שיהיה אפשר לפדותו?

לענין פדיון מעשר שני שנטמא בירושלים בזמן הזה, כתב הכפתור ופרח שכיון שממילא א"א לאוכלו אינו נפדה, ועי"ש שלמד כן בדעת הרמב"ם מעשר שני ה' ז', ועי"ש כסף משנה שדחה דבריו.

תאנה של טבל וכו' אכלה לוקה, ידועה שיטת הרמב"ם תרומות ב' א' דמעשר מה"ת בכל הפירות ולא רק בדגן תירוש ויצהר, וכתב הר"ש מעשרות ה' א' דמקורו מכאן, ועי' מקדש דוד נו' א' שדחה את הראיה מהכא, וע"ע מעדני ארץ, תרומות א' ו' (ועי"ש למה אין חסרון של כזית פה, ועי' ח"י הגר"ח ב"מ סה' למה לא בעי שו"פ).

התשובות בעמוד הבא

התשובות

- השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכדו'.
1. בפשוטם של דברים הכוונה לביהמ"ק, והיינו משנכנסו לעזרה, ועי' רמב"ם ביכורים ג' א' שחייב משנכנס לחומת ירושלים, וביאר בכס"מ דלמד שבית פירושו בתי ירושלים, ועי' מנחת חינוך תט' ב' מה שרצה ליישב בזה דברי החינוך.
  2. עי' ריטב"א שהכל איירי למ"ד אגד כלי לאו שמיא אגד, או שנמצאים בשני כלים, ועי' ערוך לנר ועוד שחילקו בין דין אגד כלי שלגבי שבת (שקובע את מקום הנחתו של הכלי), לבין דין רואה של ביכורים שאפילו בכלי אחד שייך מקצתו רואה ומקצתו לא.
  3. עי' ריטב"א שהביא מהירושלמי דפליג, ועי' משנה למלך שם ובערוך לנר כאן, ויסוד הדברים דנפסק כר"י שיכול לומר לאבותינו, ומצד "אשר נתת לי", ולגר אין חלק בארץ, עי' ח"י הגר"ח על הש"ס (הוספות כב') דהוא רק חסרון צדדי שאין לו מוריש, ושאינו מאשה דהופקעה לגמרי.

ע"ב

1. כן הקשו הערוך לנר ואפיקי ים (ח"א ד' י' ואילך), ומכאן הוכיחו דכשאוכל מע"ש טמא חוץ לירושלים אינו לוקה, כיון שאינו בכלל לפני ה' אלוקיך, ועי' בדבריהם שנחלקו אי כשהמעשר טהור והאדם טמא אי לוקה או לא, ועי' חזו"א חו"מ ליקוטים סי' כג'.
2. **ברמב"ם** עצמו עמד על זה בסוף שורש שמיני, וברמב"ן שם הקשה עליה שהיו לאו הבא מכלל עשה, ועי"ש מגילת אסתר ולב שמח דהרמב"ם למד את דבריו מסתימת הסוגיא בפסחים כד., ועי"ש רש"י, ותוס' יבמות עג.; ועי"ש מרגניתא טבא, וחשק שלמה ורש"ש כאן.
3. כן חקרו באחרונים שיעורי ר"ש, מנחת שלמה ח"א סד', והביאו ראיה מהירושלמי שגם בטומאה דרבנן פודין, ועי"ש מה שדחו זאת ומה שדנו צד השני, ע"ע תורת זרעים מע"ש ג' ט'.

לע"נ מרת אביבה בת הג"ר משה ע"ה נלב"ע ד' תשרי

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל מידי יום שלח בקשה לכתובת הנ"ל והדף יישלח אליך בל"נ מידי יום.

בעל"ה בקרוב יפתח קו טלפון בו יהיה ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום, וכן לענות תשובות נוספות לשאלות - עקבו אחרי ההודעות.